

سند آرڊيننس نمبر XXXVII مجريه 2002

SINDH ORDINANCE NO. XXXVII OF 2002

سند نجى يونيورسٽين ۽ تعليمي ادارن قانون (ترميم) آرڊيننس، 2002

THE PRIVATE UNIVERSITIES AND
EDUCATIONAL INSTITUTES LAWS
(AMENDMENT) ORDINANCE, 2002

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. شيدول

Schedule

سند آرڊيننس نمبر XXXVII مجريه 2002

SINDH ORDINANCE

NO. XXXVII OF 2002

سند نجی يونيورستين ۽ تعليمي ادارن جا

قانون (ترميم) آرڊيننس، 2002

THE PRIVATE UNIVERSITIES AND
EDUCATIONAL INSTITUTES LAWS

(AMENDMENT) ORDINANCE, 2002

[12 آڪٽوبر 2002]

آرڊيننس جنهن ذريعي سند صوبي ۾ لاڳو ڪرڻ لاءِ
نجی يونيورستين ۽ تعليمي ادارن سان لاڳاپيل ڪجهه
قانونن ۾ ترميم ڪئي ويندي.

تمهيد (Preamble)

جيئن ته سند صوبي ۾ لاڳو ڪرڻ لاءِ نجی يونيورستين
۽ تعليمي ادارن سان لاڳاپيل ڪجهه قانونن ۾ ترميم
ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي، جيڪا هن ريت هوندي:
۽ جيئن ته سند اسيمبلي چوڏنهن آڪٽوبر 1999 جي
اعلان ۽ 1999 جي عبوري آئيني حڪم نمبر 1 جي
روشني ۾ تحليل ڪئي وئي آهي؛
۽ جيئن ته سند جو گورنر مطمئن آهي ته موجوده حالتن
۾ هنگامي قدم کڻڻ ضروري ٿي پيو آهي.

هاڻي، تنهن ڪري، مٿي ڄاڻايل اعلان ۽ عبوري آئيني
حڪم سان گڏ پڙهو 1999 جو عبوري آئيني (ترميم)
حڪم نمبر 9 ۽ ان سلسلي ۾ سمورا اختيار استعمال

مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and
commencement

ڪندي، سنڌ جي گورنر هيٺيون آرڊيننس جوڙي نافذ
ڪرڻ فرمايو آهي:

1.1 هن آرڊيننس کي نجي يونيورسٽين ۽ تعليمي
ادارن قانون (ترميم) آرڊيننس، 2002 سڏيو ويندو.

(2) هي فوري طور لاڳو ٿيندو.

2. هيٺ ڄاڻايل شيڊول جي ڪالم 2 ۾ ڄاڻايل قانونن
۾ ان حد تائين ترميم ڪئي ويندي ۽ اهڙي طريقي
جيئن ڪالم نمبر 3 ۾ ڄاڻايو ويو آهي:

شيڊول
Schedule

شيڊول
(ڏسو دفعو 2)

جريان نمبر	قانونن جو مختصر عنوان	ترميم
1	2	3
1.	همدرد يونيورسٽي ايڪٽ، 1991	دفعو 7 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “7_A (1). i. سرپرست وقت به وقت پاڻمرادو يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪن به معاملن جي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ڪنهن شخص يا ماڻهن کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو يا جاچ ڪرائي سگهي

ٿو:		
ii. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون سهولتون:		
iii. يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو شعبو يا هاسٽل:		
iv. مالي ۽ انساني وسيلن جي جھجھائپ:		
v. تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملو:		
۽		
vi. اهڙا ٻيا معاملو جيڪي سندس طرفان بيان ڪيا ويا هجن.		
(2) سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ وٺڻ کانپوءِ ان طرفان ڪئي ويندڙ قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو.		
(3) بورڊ، اهڙي وقت		

دوران جيئن سرپرست
طرفان بيان ڪيو ويو
هجي، هن کي اهڙو قدم
ڪڍڻ جي صلاح ڏئي
سگهجي ٿو، جيڪڏهن
ڪا هجي، جيئن ڪئي
وئي هجي يا جيئن
معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ
چاڻايل وقت دوران
سرپرست کي مطمئن
ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو ڪئي
تہ سرپرست اهڙيون
هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو جيئن اهو
مناسب سمجهي ۽ بورڊ
اهڙين سمورين هدايتن
تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪوبه
قدم ڪڍڻ لاءِ سمورا
اختيار هوندا، جيئن اهو
يونيورسٽي خلاف
مناسب سمجهي، بشمول
چارٽر کي ڪي ختم

<p>ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. 7-B. يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڍانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنامي موجب ڪم ڪندي. 7-C. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چار جي يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>		
<p>2. دفعو 7 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “7-A. (1) سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ</p>	<p>ضياءُ الدين ميڊيڪل يونيورسٽي ايڪٽ، 1995</p>	<p>2</p>

تي جاچ پڙتال يا
انڪوائري ڪرائي
سگهي ٿو ۽ وقت بوقت
ڪنهن ماڻهوي يا ماڻهوي
جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو
چئي سگهي ٿو يا جاچ
ڪري سگهي ٿو:

.ii. يونيورسٽي، ان جي
عمارت، لائبريري ۽ ٻيون
سهولتون:

.iii. يونيورسٽي طرفان
سنڀاليل ڪو ادارو شعبو
يا هاسٽل:

.iv. مالي ۽ انساني وسيلن
جي جهجهائپ:

.v. تدريسي، تحقيقي،
نصابي، امتحاني ۽
يونيورسٽي جا ٻيا معاملو
۽

.vi. اهڙا ٻيا معاملو
جيڪي سندس طرفان
بيان ڪيا ويا هجن.

(2) سرپرست پنهنجي
معائني جي نتيجن
حوالي سان بورڊ سان

مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ وٺڻ کانپوءِ ان طرفان ڪنئي ويندر قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو.

(3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم ڪڍڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو، جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي وئي هجي يا جيئن معائني جي نتيجن بعد تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ ڄاڻايل وقت دوران سرپرست کي مطمئن ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو کڻي ته سرپرست اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ بورڊ اهڙين سمورين هدايتن تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪو به
قدم ڪرڻ لاءِ سمورا
اختيار هوندا، جيئن اهو
يونيورسٽي خلاف
مناسب سمجهي، بشمول
چارٽر کي ڪي ختم
ڪرڻ ۽ ان کي بند
ڪرڻ جي.

7-B. يونيورسٽي

تعليمي پاليسي جي
ڍانچي ۽ حڪومت جي
وقت بوقت جوڙيل
رهنمائي موجب ڪم
ڪندي.

7-C. حڪومت طرفان

وقت بوقت طئي ڪيل
ساليانيون نظرداري جون
چارجز يونيورسٽي طرفان
گورنر سيڪريٽريٽ
طرفان انتظام ڪيل
يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي
آرڊر ذريعي سيڪريٽري
تعليم، حڪومت سنڌ
جي نالي تي ادا ڪيون
وينديون.

3.	سر سيد يونيورستي، ايڪٽ، 1995	دفعہ 8 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “8.1) سرپرست يونيورستي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهوي يا ماڻهوي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو: ii. يونيورستي، ان جي عمارت، لائبريري ۽ ٻيون سهولتون؛ iii. يونيورستي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو شعبو يا هاسٽل؛ iv. مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛ v. تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورستي جا ٻيا معاملا؛ ۽
----	------------------------------------	---

vi. اهڙا ٻيا معاملا
جيڪي سندس طرفان
بيان ڪيا ويا هجن.

(2) سرپرست پنهنجي
معائني جي نتيجن
حوالي سان بورڊ سان
مشاورت ڪندو ۽ بورڊ
جي راءِ وٺڻ کانپوءِ ان
طرفان ڪئي ويندڙ قدم
بابت بورڊ کي مشورو
ڏيندو.

(3) بورڊ، اهڙي وقت
دوران جيئن سرپرست
طرفان بيان ڪيو ويو
هجي، هن کي اهڙو قدم
ڪڍڻ جي صلاح ڏئي
سگهجي ٿو جيڪڏهن
ڪا هجي، جيئن ڪئي
وئي هجي يا جيئن
معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ
ڄاڻايل وقت دوران
سرپرست کي مطمئن
ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو کڻي

ته سرپرست اهڙيون
هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو جيئن اهو
مناسب سمجهي ۽ بورڊ
اهڙين سمورين هدايتن
تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪوبه
قدم ڪڍڻ لاءِ سمورا
اختيار هوندا، جيئن اهو
يونيورسٽي خلاف
مناسب سمجهي، بشمول
چارٽر کي ڪي ختم
ڪرڻ ۽ ان کي بند
ڪرڻ جي.

7-B. يونيورسٽي

تعليمي پاليسي جي
ڍانچي ۽ حڪومت جي
وقت بوقت جوڙيل
رهنمائي موجب ڪم
ڪندي.

7-C. حڪومت طرفان

وقت بوقت طئي ڪيل
سالانيون نظرداري جون
چارجز يونيورسٽي طرفان
گورنر سيڪريٽريٽ

<p>طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>دفعو 7 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “7_A (1). سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهوءَ يا ماڻهوءَ کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئڻي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو: ii. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريري ۽ ٻيون سهولتون: iii. يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو شعبو يا هاسٽل:</p>	<p>بقائمي ميڊيڪل يونيورسٽي ايڪٽ، 1996</p>	<p>4.</p>

iv. مالي ۽ انساني وسيلن
جي جهجهائپ؛

v. تدريسي، تحقيقي،
نصابي، امتحاني ۽
يونيورسٽي جا ٻيا معاملا؛
۽

vi. اهڙا ٻيا معاملا
جيڪي سندس طرفان
بيان ڪيا ويا هجن.

(2) سرپرست پنهنجي
معائني جي نتيجن
حوالي سان بورڊ سان
مشاورت ڪندو ۽ بورڊ
جي راءِ وٺڻ کانپوءِ، ان
طرفان ڪئي ويندڙ قدم
بابت بورڊ کي مشورو
ڏيندو.

(3) بورڊ، اهڙي وقت
دوران جيئن سرپرست
طرفان بيان ڪيو ويو
هجي، هن کي اهڙو قدم
ڪڍڻ جي صلاح ڏئي
سگهجي ٿو، جيڪڏهن
ڪا هجي، جيئن ڪئي
وئي هجي يا جيئن

معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ

ڄاڻايل وقت دوران

سرپرست کي مطمئن

ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو کڻي

ته سرپرست اهڙيون

هدايتون جاري ڪري

سگهي ٿو جيئن اهو

مناسب سمجهي ۽ بورڊ

اهڙين سمورين هدايتن

تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪوبه

قدم کڻڻ لاءِ سمورا

اختيار هوندا، جيئن اهو

يونيورسٽي خلاف

مناسب سمجهي، بشمول

چارٽر کي ڪي ختم

ڪرڻ ۽ ان کي بند

ڪرڻ جي.

B-7. يونيورسٽي

تعليمي پاليسي جي

ڍانچي ۽ حڪومت جي

وقت بوقت جوڙيل

رهنمائي موجب ڪم

<p>ڪندي.</p> <p>C-7. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>دفعو 6 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو:</p> <p>“A-6 (1). سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت ڪنهن ماڻهوي يا ماڻهوكي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو چئي سگهي ٿو يا جاچ ڪري سگهي ٿو:</p>	<p>اسري يونيورسٽي ايڪٽ، 1997</p>	<p>5.</p>

ii. يونيورسٽي، ان جي
عمارت، لائبريريز ۽ ٻيون
سهولتون؛

iii. يونيورسٽي طرفان
سنڀاليل ڪو ادارو شعبو
يا هاسٽل؛

iv. مالي ۽ انساني وسيلن
جي جهجهائپ؛

v. تدريسي، تحقيقي،
نصابي، امتحاني ۽
يونيورسٽي جا ٻيا معاملو؛
۽

vi. اهڙا ٻيا معاملو
جيڪي سندس طرفان
بيان ڪيا ويا هجن.

(2) سرپرست پنهنجي
معائني جي نتيجن
حوالي سان بورڊ سان
مشاورت ڪندو ۽ بورڊ
جي راءِ وٺڻ کانپوءِ ان
طرفان ڪنئي ويندر قدم
بابت بورڊ کي مشورو
ڏيندو.

(3) بورڊ، اهڙي وقت
دوران جيئن سرپرست

طرفان بيان ڪيو ويو
هجي، هن کي اهڙو قدم
ڪڍڻ جي صلاح ڏئي
سگهجي ٿو جيڪڏهن
ڪا هجي، جيئن ڪئي
وئي هجي يا جيئن
معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ
چاڻايل وقت دوران
سرپرست کي مطمئن
ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو ڪئي
ته سرپرست اهڙيون
هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو جيئن اهو
مناسب سمجهي ۽ بورڊ
اهڙين سمورين هدايتن
تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪوبه
قدم ڪڍڻ لاءِ سمورا
اختيار هوندا، جيئن اهو
يونيورسٽي خلاف
مناسب سمجهي، بشمول
چارٽر کي ختم
ڪرڻ ۽ ان کي بند

<p>ڪرڻ جي. 7-B. يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڍانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي. 7-C. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چار جي يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>		
<p>دفعو 7 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “7-A (1). سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي تي پنهنجي ذاتي تحرڪ تي جاچ پڙتال يا</p>	<p>گرينوچ يونيورسٽي ايڪٽ، 1997</p>	<p>6.</p>

انڪوائري ڪرائي
سگهي ٿو ۽ وقت بوقت
ڪنهن ماڻهوي يا ماڻهوي
جاچ ۾ شامل ٿيڻ جو
چئي سگهي ٿو يا جاچ
ڪري سگهي ٿو:

i. يونيورسٽي، ان جي
عمارت، لائبريري ۽ ٻيون
سهولتون:

ii. يونيورسٽي طرفان
سنڀاليل ڪو ادارو شعبو
يا هاسٽل:

iii. مالي ۽ انساني
وسيلن جي جهجهائپ:

iv. تدريسي، تحقيقي،
نصابي، امتحاني ۽
يونيورسٽي جا ٻيا معاملو؛
۽

v. اهڙا ٻيا معاملو جيڪي
سندس طرفان بيان ڪيا
ويا هجن.

(2) سرپرست پنهنجي

معائني جي نتيجن

حوالي سان بورڊ سان

مشاورت ڪندو ۽ بورڊ

جي راءِ وٺڻ کانپوءِ، ان
طرفان ڪنئي ويندر قدم
بابت بورڊ کي مشورو
ڏيندو.

(3) بورڊ، اهڙي وقت
دوران جيئن سرپرست
طرفان بيان ڪيو ويو
هجي، هن کي اهڙو قدم
ڪڍڻ جي صلاح ڏئي
سگهجي ٿو، جيڪڏهن
ڪا هجي، جيئن ڪئي
وئي هجي يا جيئن
معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ
ڄاڻايل وقت دوران
سرپرست کي مطمئن
ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو کڻي
ته سرپرست اهڙيون
هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو، جيئن اهو
مناسب سمجهي ۽ بورڊ
اهڙين سمورين هدايتن
تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪو به

<p>قدم ڪرڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر ڪي ڪي ختم ڪرڻ ۽ ان ڪي بند ڪرڻ جي.</p> <p>7-B. يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڍانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي.</p> <p>7-C. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>1. دفعو 8 ۾، ذيلي دفعو 4</p>	<p>جناح</p>	<p>.7</p>

<p>يونيورستي فار وومين ايڪٽ، 1998</p> <p>“5) سرپرست کي يونيورستي خلاف ڪوبه قدم ڪرڻ جو اختيار هوندو جيئن اهو مناسب سمجهي، بشمول چارٽر تان هٿ ڪڍڻ ۽ ان کي ختم ڪرڻ جي.</p> <p>2. دفعو 8 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “8-A يونيورستي تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي.</p> <p>8-A حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورستي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورستي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري</p>	
--	--

<p>تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>		
<p>دفعہ 6 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “6 (1) سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن به معاملي تي وقت بوقت پنهنجي ذاتي تحرك ذريعي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو. ڪنهن شخص يا ماڻهن کي جاچ ۾ شامل ڪرڻ يا جاچ جاري رکڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو: i. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريري ۽ ٻيون سهولتون; ii. يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو، شعبو يا هاسٽل; iii. مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ; iv. تدريسي، تحقيقي،</p>	<p>محمد علي علي جناح يونيورسٽي آرڊيننس، 2000</p>	<p>8.</p>

نصابي، امتحاني ۽
يونيورسٽي جا ٻيا معاملو؛

۽

۷. اهڙا ٻيا معاملو جيڪي
سندس طرفان بيان ڪيا
ويا هجن.

(2) سرپرست پنهنجي
معائني جي نتيجن
حوالي سان بورڊ سان
مشاورت ڪندو ۽ بورڊ
جي راءِ وٺڻ کانپوءِ، ان
طرفان ڪئي ويندڙ قدم
بابت بورڊ کي مشورو
ڏيندو.

(3) بورڊ، اهڙي وقت
دوران جيئن سرپرست
طرفان بيان ڪيو ويو
هجي، هن کي اهڙو قدم
ڪڍڻ جي صلاح ڏئي
سگهجي ٿو جيڪڏهن
ڪا هجي، جيئن ڪئي
وئي هجي يا جيئن
معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ

ڄاڻايل وقت دوران
سرپرست کي مطمئن
ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو کڻي
ته سرپرست اهڙيون
هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو جيئن اهو
مناسب سمجهي ۽ بورڊ
اهڙين سمورين هدايتن
تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪو به
قدم کڻڻ لاءِ سمورا
اختيار هوندا، جيئن اهو
يونيورسٽي خلاف
مناسب سمجهي، بشمول
چارٽر کي ختم
ڪرڻ ۽ ان کي بند
ڪرڻ جي.

(6) يونيورسٽي تعليمي
حڪمت عملي جي فريم
ورڪ ۽ وقت بوقت
حڪومت طرفان جوڙيل
رهنمائي موجب ڪم
ڪندي.

(7) حڪومت طرفان
وقت بوقت طئي ڪيل

<p>ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورستي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورستي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>دفعو 6 ۾، شق (e) کانپوءِ، هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو:</p> <p>“ (f) يونيورستي تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي.</p> <p>(g) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورستي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورستي فنڊس لاءِ پي</p>	<p>اقرا يونيورستي آرڊيننس، 2000</p>	<p>9.</p>

<p>آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>		
<p>دفعہ 9 ۾، ذيلي دفعہ (5) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “6) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چار جي يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>	<p>ڊفينس هائوسنگ اٿارٽي صفه يونيورسٽي آرڊيننس، 2000</p>	<p>10.</p>
<p>دفعہ 7 کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: “7-A (1) سرپرست يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن به معاملي تي وقت بوقت پنهنجي ذاتي تحرك ذريعي جاچ</p>	<p>انڊس ويلي اسڪول آف آرٽ اينڊ آرڪيٽيڪچر ايت ڪراچي ايڪٽ، 1994</p>	<p>11.</p>

پڙتال يا انڪوائري
ڪرائي سگهي ٿو
ڪنهن شخص يا ماڻهن
کي جاچ ۾ شامل ڪرڻ
يا جاچ جاري رکڻ جي
هدايت ڪري سگهي ٿو:
i. يونيورسٽي، ان جي
عمارت، لائبريري ۽ ٻيون
سهولتون:

ii. يونيورسٽي طرفان
سنڀاليل ڪو ادارو شعبو
يا هاسٽل:

iii. مالي ۽ انساني
وسيلن جي جهجهائپ؛
iv. تدريسي، تحقيقي،
نصابي، امتحاني ۽
يونيورسٽي جا ٻيا معاملو؛
۽

v. اهڙا ٻيا معاملو جيڪي
سندس طرفان بيان ڪيا
ويا هجن.

(2) سرپرست پنهنجي
معائني جي نتيجن
حوالي سان بورڊ سان
مشاورت ڪندو ۽ بورڊ

جي راءِ وٺڻ کانپوءِ، ان
طرفان ڪنئي ويندر قدم
بابت بورڊ کي مشورو
ڏيندو.

(3) بورڊ، اهڙي وقت
دوران جيئن سرپرست
طرفان بيان ڪيو ويو
هجي، هن کي اهڙو قدم
ڪڍڻ جي صلاح ڏئي
سگهجي ٿو، جيڪڏهن
ڪا هجي، جيئن ڪئي
وئي هجي يا جيئن
معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ
چاڻايل وقت دوران
سرپرست کي مطمئن
ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو کڻي
ته سرپرست اهڙيون
هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو، جيئن اهو
مناسب سمجهي ۽ بورڊ
اهڙين سمورين هدايتن
تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪو به

<p>قدم ڪرڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو يونيورسٽي خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر ڪي ڪي ختم ڪرڻ ۽ ان ڪي بند ڪرڻ جي.</p> <p>7-B. يونيورسٽي تعليمي پاليسي جي ڍانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي.</p> <p>7-C. حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>		
<p>دفعو 8 کانپوءِ هيٺين</p>	<p>شهيد ذوالفقار</p>	<p>12.</p>

<p>ريت اضافو ڪيو ويندو: آف سائنس اينڊ “8_A گورنر سنڌ، جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، اداري سان لاڳاپيل ڪنهن به معاملي جي ڪنهن شخص يا ماڻهن يا سندس طرفان مقرر ڪيل ڪميٽي ذريعي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ اهڙي انڪوائري بعد گورننگ باڊي کي قدم کڻڻ جي صلاح ڏيندو. جنهن ۾ ناڪام ٿيڻ تي گورنر اهڙو قدم کڻي سگهي ٿو بشمول چارٽرڪي ختم يا بند ڪري سگهي ٿو. “8_B يونيورسٽي تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندي.</p>	<p>پتو انسٽيٽيوٽ آف سائنس اينڊ ٽيڪنالاجي ايڪٽ، 1995</p>
---	--

<p>8_C ڊاڪٽر طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چار جز يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>دفعو 9 جي ذيلي دفعو (4) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: (5) سرپرست کي ڪوبه قدم کڻڻ لاءِ سمورا اختيار هوندا، جيئن اهو اداري خلاف مناسب سمجهي، بشمول چارٽر کي ختم ڪرڻ ۽ ان کي بند ڪرڻ جي. (6) ادارو تعليمي حڪمت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل</p>	<p>انسٽيٽيوٽ آف بزنس مئنيجمينٽ ايڪٽ، 1998</p>	<p>13.</p>

<p>رهنمائي موجب ڪم ڪندو.</p> <p>(7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>دفعو 9 ۾، ذيلي دفعو (5) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو:</p> <p>“ (6) ادارو تعليمي حڪومت عملي جي فريم ورڪ ۽ وقت بوقت حڪومت طرفان جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندو.</p> <p>(7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون</p>	<p>ڪراچي انسٽيٽيوٽ آف اڪنامڪس اينڊ ٽيڪنالاجي آرڊيننس، 2000</p>	<p>14.</p>

<p>چارچز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>		
<p>دفعہ 9 لاءِ هيٺين ريت متبادل ٿيندو: “9 (1) سرپرست اداري سان لاڳاپيل ڪن به معاملن جي جاچ پڙتال يا انڪوائري ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت، ڪنهن شخص يا ماڻهن کي جاچ ۾ شامل ٿيڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو يا جاچ ڪرائي سگهي ٿو: i. يونيورسٽي، ان جي عمارت، لائبريري ۽ ٻيون سهولتون; ii. يونيورسٽي طرفان سنڀاليل ڪو ادارو شعبو</p>	<p>سنڌ ٽيڪسٽائيل انسٽيٽيوٽ آف پاڪستان آرڊيننس، 2001</p>	<p>15.</p>

<p>يا هاسٽل؛</p> <p>iii. مالي ۽ انساني وسيلن جي جهجهائپ؛</p> <p>iv. تدريسي، تحقيقي، نصابي، امتحاني ۽ يونيورسٽي جا ٻيا معاملو؛</p> <p>۽</p> <p>v. اهڙا ٻيا معاملو جيڪي سندس طرفان بيان ڪيا ويا هجن.</p> <p>(2) سرپرست پنهنجي معائني جي نتيجن حوالي سان بورڊ سان مشاورت ڪندو ۽ بورڊ جي راءِ وٺڻ کانپوءِ ان طرفان ڪنئي ويندڙ قدم بابت بورڊ کي مشورو ڏيندو.</p> <p>(3) بورڊ، اهڙي وقت دوران جيئن سرپرست طرفان بيان ڪيو ويو هجي، هن کي اهڙو قدم ڪڍڻ جي صلاح ڏئي سگهجي ٿو جيڪڏهن ڪا هجي، جيئن ڪئي</p>		
---	--	--

وئي هجي يا جيئن
معائني جي نتيجن بعد
تجويز ڪئي وئي هجي.

(4) جيڪڏهن بورڊ
چاڻايل وقت دوران
سرپرست کي مطمئن
ڪرڻ جو ڳوڻو قدم نٿو کڻي
ته سرپرست اهڙيون
هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو جيئن اهو
مناسب سمجهي ۽ بورڊ
اهڙين سمورين هدايتن
تي عمل ڪندو.

(5) سرپرست کي ڪو به
قدم کڻڻ لاءِ سمورا
اختيار هوندا، جيئن اهو
يونيورسٽي خلاف
مناسب سمجهي، بشمول
چارٽر کي ختم
ڪرڻ ۽ ان کي بند
ڪرڻ جي.

(6) يونيورسٽي تعليمي
پاليسي جي ڍانچي ۽
حڪومت جي وقت
بوقت جوڙيل رهنمائي

<p>موجب ڪم ڪندي (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چار جي يونيورسٽي طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>دفعو 9 ۾، ذيلي دفعو (5) کانپوءِ هيٺين ريت اضافو ڪيو ويندو: (6) ادارو تعليمي پاليسي جي ڍانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندو. (7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چار جز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ</p>	<p>خادم علي شاهه بخاري انسٽيٽيوٽ آف ٽيڪنالاجي آرڊيننس، 2001</p>	<p>16.</p>

<p>طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>		
<p>دفعو 7 ۾ ذيلي دفعو (5) کانپوءِ هيٺين ريت وڌايو اختيار ڪندو: ادارو تعليمي پاليسي جي ڍانچي ۽ حڪومت جي وقت بوقت جوڙيل رهنمائي موجب ڪم ڪندو.</p> <p>(7) حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارجز اداري طرفان گورنر سيڪريٽري طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.</p>	<p>پريستن انسٽيٽيوٽ آف مئنيجمينٽ سائنسز ۽ ٽيڪنالاجي آرڊيننس، 2001</p>	<p>17.</p>

<p>دفعہ 10 ۾، شق e کانپوءِ هينين ريت اضافو ڪيو ويندو: “F حڪومت طرفان وقت بوقت طئي ڪيل ساليانيون نظرداري جون چارچز اداري طرفان گورنر سيڪريٽريٽ طرفان انتظام ڪيل يونيورسٽي فنڊس لاءِ پي آرڊر ذريعي سيڪريٽري تعليم، حڪومت سنڌ جي نالي تي ادا ڪيون وينديون.”</p>	<p>نيوپورٽس انسٽيٽيوٽ ڪميونيڪيشنز اينڊ اڪنامڪس آرڊيننس، 2002</p>	<p>18.</p>
---	--	------------

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت
لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.